

הרעיון היהודי

משיעורי הרב יהודה קרויזר שליט"א
בהוצאת ישיבת "הרעיון היהודי" רח' שמריה 11
ת.ד. 6918 ירושלים 5823540-02

גליון
מס' 29

לעיון
שלמה ז"ל בן יהודה הי"ו
ישי ז"ל בן יהודה הי"ו
אחיה ז"ל בן שלום הי"ו
איתן יצחק ז"ל בן ברוך הי"ו
צופיה ז"ל בת מטילדה הי"ו

קורבן תודה

המביאים	יחיד. ^א
הסיבה	נדבה. ^ב
מהיכן מביאים	מהארץ ומחוץ לארץ. ^ג
מין הקורבן	כבשים, עזים, בקר, זכרים ונקבות. ^ד
גיל הקורבן	כבש – בן שנה. איל – משיכנס בשנה השניה ליום שלושים ואחד עד סוף השנה השניה. גדי – בן שנה. שעיר – בן שנתיים. עגל – בן שנה. פר – מתחילת שנה שניה עד סוף השנה השלישית. ^ה
בדיקת מומים	לפני הקרבת הקורבן בודקים אותו אם אין בו מום. ^ו
הקדשה	אחרי הבדיקה מקדישים את הקורבן לתודה. ^ז
השקאה	משקים את הקורבן מים כדי שיהיה נח להפשיט את עורו. ^ח
מקום השחיטה	בכל מקום בעזרה. ^ט
עמידת הקורבן	מעמידים את הקורבן כשפניו למערב ואחוריו למזרח. ^י
עמידת הסומך	הסומך עומד כשפניו למערב ואחוריו למזרח. ^{יא}
סמיכה	בעל הקורבן מניח את שתי ידיו בין שתי קרניו של הקורבן וסומך בכל כוחו, לא יהיה דבר חוצץ בין ידיו לבין הבהמה. נשים לא סומכות. ^{יב}
דברי שבח	הסומך אינו מתודה אלא אומר דברי שבח. ^{יג}
הכנה לשחיטה	משכיבים את הבהמה על גבה. ^{יד}
אחיזת הקורבן	הכהנים אוחזים בידיהם יד ורגל, יד ורגל של הקורבן. ^{טו}

^א רמב"ם מעשה הקורבנות פ"א ה"ד, ו.

^ב רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ט ה"ה.

^ג רמב"ם מעשה הקורבנות פ"יח ה"א.

^ד רמב"ם מעשה הקורבנות פ"יא ה"א.

^ה רמב"ם מעשה הקורבנות פ"יא ה"ד, כסף משנה שם.

^ו רמב"ם איסורי מזבח פ"א ה"א-ב.

^ז רמב"ם איסורי מזבח פ"א ה"ב.

^ח רמב"ם תמידין ומוספין פ"א ה"ט בדין קורבן התמיד, לדעת הש"ך ביו"ד לט ס"ק לב הטעם שמשקים כדי למנוע סירכות.

^ט רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ה ה"ד.

^י רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ג ה"ד, הרמב"ם לא פירש אם אחורי הבהמה לצפון כמו בהעמדת הפר ביום כיפור, יומא לה, או שהוא סובר כשיטת רש"י ביומא לו. שאחורי הבהמה למזרח.

^{יא} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ג ה"ד.

^{יב} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ג ה"ה, ה"ג-יד.

^{יג} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ג ה"טו.

^{יד} רמב"ם תמידין ומוספין פ"א ה"י.

^{טו} רמב"ם תמידין ומוספין פ"א ה"י, לדעת הרא"ש, הראב"ד, והמפרש לתמיד ל: , סמ"ג עשין קצב, כופתים יד ורגל בכפיתה אחת יד ורגל בכפיתה אחת.

עמידת השוחט השוחט עומד ובידו סכין מכלי שרת.^{טו}

מחשבת השוחט השוחט צריך לחשוב בזמן השחיטה לשם שישה דברים:

1. לשם הזבח, כלומר לשם קורבן תודה.
2. לשם הזובח, הוא בעל הקורבן.
3. שהזבח להשם ברוך הוא.
4. שיקטירו לאישים, כלומר שכוונתו להעלות את האימורים על האש ולא לצלותם על גבי גחלים.
5. שהקטרתו לריח בלבד, כלומר שכוונתו לצלות את האימורים רק על המזבח, ואינו רוצה לצלותם תחילה מחוץ למערכה ואחר כך להקריבם.
6. שריח זה נחת רוח לפני ה'.^{טז}

השחיטה השוחט צריך לשחוט בצורה כזו שכל הדם יתקבל במיזרק, לכן השוחט אוהז בידו את הסימנים ומוציאן עם הורידים לאווירו של המיזרק ושוחט.^{טז}

קינוח הסכין בגמר השחיטה השוחט מגביה את הסכין שלא יפול דם מהסכין לתוך המיזרק, ומקנחו בשפת המיזרק מצידו החיצוני.^{טז}

קבלת הדם הכהן המקבל את הדם אוהז בידו הימנית את המיזרק ומקבל את כל דם הנפש. אם הכהן קיבל דם בכמות קטנה שיש בה כדי הזיה, כשר.^{טז}

הולכה הכהן מוליך בידו את הדם למזבח החיצוני, ונעמד כנגד קרן מזרחית צפונית של המזבח.^{טז}

זריקה הכהן זורק מהדם שבמיזרק זריקה אחת על זווית המזבח, מחצי המזבח ולמטה, באופן שהדם יתפשט לשתי רוחות הקרן, הצפונית והמזרחית, כמו את כף סופית. אחרי כן הכהן הולך דרך ימינו, ונעמד מול הקרן המערבית דרומית של המזבח, וזורק באותו אופן שהדם יתפשט לשתי רוחות הקרן, המערבית והדרומית. כדיעבד אם הכהן נתן רק מתנה אחת, כיפר.^{טז}

שירי הדם את שירי הדם הכהן שופך על היסוד הדרומי של המזבח.^{טז}

הפשטת העור אחרי זריקת הדם מפשיטים את העור, אם הפשיטו את העור לפני זריקת הדם הקורבן לא נפסל, העור ניתן לבעלים.^{טז}

האימורים אחרי הפשטת העור קורעים את בטן הבהמה ומוציאים את האימורים. האימורים הם:

1. מכסה חלב הפרוש מעל כל חלל הבטן.
2. חלב שעל איברי העיכול: בית הכוסות, המסס והקיבה.
3. שתי הכליות, והחלב הנמצא עליהן ועל שירי השוקים הסמוכים לכליות.
4. "היותרת" הוא קרום המבדיל בין איברי הנשימה לאיברי העיכול ודבוק לכבד ולכליות. נוטלים את כל היותרת ומעט מן הכבד במקום דבוק עם הכליות, והכליות עמהם.
5. מהכבשים מוסיפים את האליה עם חוליות השדרה עד הכליות.^{טז}

ניתוח מנתחים את הבשר ומפרישים את החזה ואת שוק הימין.^{טז}

^{טו} רמב"ם מעשה הקורבנות פי"ד ה"ז, בדיעבד אפילו שחט בקרומיות של קנה, כשר.

^{טז} רמב"ם מעשה הקורבנות פי"ד ה"י-יא, מספיק מחשבה בלב, ליקוטי הלכות זבחים מו, זבח תודה ד"ה לשם.

^{טז} רמב"ם מעשה הקורבנות פי"ד ה"ח.

^{טז} רמב"ם מעשה הקורבנות פי"ד ה"ח.

^{טז} רמב"ם הלכות ביאת המקדש פי"ה ה"יח, מעשה הקורבנות פי"ד ה"ח.

^{טז} רמב"ם מעשה הקורבנות פי"ה ה"י.

^{טז} רמב"ם מעשה הקורבנות פי"ה ה"י, פסולי המוקדשין פי"ב ה"א.

^{טז} רמב"ם מעשה הקורבנות פי"ה ה"י.

^{טז} רמב"ם מעשה הקורבנות פי"ה ה"י-יט, פסולי המוקדשין פי"ט ה"ט.

^{טז} רמב"ם מעשה הקורבנות פי"ה ה"יח.

לחמים	עם קורבן תודה מביאים ארבעים חלות, עשר חלות חמץ ושלושים חלות מצה, החלות מצה עשר מהן נעשות מאפה תנור, עשר מהן ריקים ועשר מהן מורבכת. ^{טז}
חלות מאפה תנור	נותנים שלושה עשרונים ושליש סולת בכלי. עישרון 2,488 סמ"ק – ר"ח נאה. 4,300 סמ"ק – חזו"א. ^{כז}
יציקת שמן	יוצקים שמינית לוג שמן על הסולת. ^{כח}
בלילה	בוללים את הסולת עם השמן. ^{כט}
לישה	מוסיפים מים פושרים ולשים, שומרים שהעיסה לא תחמיץ. ^{לא}
חלוקה	מחלקים את העיסה לעשר חלות. ^{לב}
אפיה	אופים את החלות מצה. ^{לג}
חלות ריקין	נותנים שלשה עשרונים ושליש סולת בכלי. ^{לד}
לישה	מוסיפים מים פושרים ולשים, שומרים שהעיסה לא תחמיץ. ^{לה}
חלוקה	מחלקים את העיסה לעשר חלות. ^{לו}
אפיה	אופים את החלות מצה. ^{לז}
משיחה	אחרי האפיה מביאים שמינית לוג שמן ומושחים את החלות עד שיכלה השמן. ^{לח}
חלות מורבכת	נותנים שלושה עשרונים ושליש סולת בכלי. ^{לט}
לישה	מוסיפים מים פושרים ולשים, שומרים שהעיסה לא תחמיץ. ^מ
חלוקה	מחלקים את העיסה לעשר חלות. ^{מא}
חליטה	חולטים את העיסה במים רותחים. ^{מב}
אפיה	אופים את החלות מצה. ^{מג}
קליה	קולים (מטגנים) כל חלה בעשירית מרבע הלוג השמן. ^{מד}
חלות חמץ	מביאים שאור ונותנים אותו לתוך המצה. ^{מה}

^{כו} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ט ה"ו, ט, תמידין ומוספין פ"ח ה"יא.

^{כז} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ט ה"ה, יז-יח.

^{כח} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ט ה"ז-יח, פ"יג ה"ח, לשיטת רש"י במנחות עד : ותוסי' מנחות עה. נותנים מתנה ראשונה של שמן בכלי לפני נתינת הסולת.

^{כט} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ט ה"כ-כא, פ"יג ה"ח.

^ל רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ט ה"כ-כא, פ"יג ה"ח.

^{לא} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ט ה"ח, פ"יב ה"יד.

^{לב} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ט ה"ח.

^{לג} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ט ה"ח, פ"יג ה"ח, פ"יב ה"יד.

^{לד} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ט ה"ז-יח, פ"יג ה"ח.

^{לה} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ט ה"ח, פ"יב ה"יד.

^{לו} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ט ה"ח.

^{לז} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ט ה"ח, פ"יג ה"ח, פ"יב ה"יד.

^{לח} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ט ה"כ-כא, פ"יג ה"ח.

^{לט} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ט ה"ז-יח.

^מ רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ט ה"יט.

^{מא} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ט ה"ח, אפשר גם למדוד עשרה שלישי עשרון ולהניח כל אחד בפני עצמו וללוש אותו בפני עצמו.

^{מב} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ט ה"יט.

^{מג} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ט ה"יט.

^{מד} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ט ה"יט-כ.

^{מה} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ט ה"ח.

סולת	מממלאים את מידת העישרון בסולת, באופן זה מודדים עשרה עשרונים סולת. ^מ
לישה	מוסיפים מים ולשים, על ידי השאור העיסה מחמיצה. ^{מז}
עריכה	עושים מהעיסה חלה. ^{מח}
אפיה	אופים את החלה, וכן עושים לכל אחת מעשר העיסות. ^{מט}
תנופה	הכהן נותן את החלבים על ידי הבעלים, ועליהם חזה ושוק, ועליהם שתי כליות ויותרת הכבד, ומעליהם ארבע חלות מלחמי התודה, חלה אחת מכל מין. הכהן מניח ידו תחת ידי הבעלים, מוליך ומביא לצפון, דרום, מזרח, מערב, מעלה ומוריד. ¹
הולכה	מוליכים את האימורים לכבש המזבח, אפשר להוליך את האימורים כשהם בידו של הכהן או בתוך כלי. ^{נא}
מליחה	מולחים את האימורים מכל הצדדים כמו שמולחים בשר לצלי. ^{נב}
העלאה	מעלים את האימורים לראש הכבש. ^{נג}
זריקה	זורקים את האימורים על גבי האש. ^{נד}
אכילה	הכהנים, נשיהם, בניהם, בנותיהם ועבדיהם, אוכלים את החזה והשוק, וארבע החלות שהונפו. שאר הבשר מלבד האימורים, ושאר לחם התודה נאכל לבעלים. כל האוכלים צריכים להיות טהורים, והזכרים צריכים להיות נימולים. הקורבן נאכל בכל ירושלים. ^{נה}
צורת האכילה	את בשר השלמים אפשר לאכול בכל צורה של מאכל כגון: צלוי, שלוק או מבושל, ולתבלו בתבלין של חולין. ^{נו}
זמן האכילה	זמן אכילת קורבן תודה הוא ביום ההקרבה ובלילה שאחריו עד חצות. ^{נז}
נסכים	עם קורבן תודה מביאים נסכים. ^{נח}

^{מו} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ט ה"ז-יח.

^{מז} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ט ה"יח.

^{מח} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ט ה"יז.

^{מט} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ט ה"יז

^נ רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ט ה"ז-ח.

^{נא} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ו ה"ד, פ"ט ה"א.

^{נב} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ט ה"יא, איסורי מזבח פ"ה ה"יא.

^{נג} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ט ה"יא, בית הבחירה פ"ב ה"יג.

^{נד} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ט ה"יא, בית הבחירה פ"ב ה"יג.

^{נה} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ט ה"יא-יב, פ"י ה"ד, ה"ט, פ"יא ה"ה.

^{נו} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"י ה"י.

^{נז} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"י ה"ז-ז.

^{נח} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ב ה"ב.